

LEKTIONSTIPS

Vård och omsorg

Lektionstips tema funktionsförmåga och funktionsnedsättning

Funktionsförmåga och funktionsnedsättning

I och med att vi i februari släpper en ny upplaga av Funktionsförmåga och funktionsnedsättning – nivå 1 helt anpassad efter Gy25 vill vi bjuda på en lektionsplanering på ämnet. Planeringen kan också användas i till exempel Specialpedagogik. Hoppas att du får nytta av planeringen och att det ger dig och dina elever tankar och insikter.

I avsnittet Funktionsnedsättning eller funktionsvariation - vad är rätt? (tisdag 5 juli 2016) av Nordegren och Epstein i Sveriges Radio P1 diskuteras begreppen funktionsnedsättning och funktionsvariation och deras betydelse. Olika perspektiv på frågan kring om vilket begrepp man ska använda diskuteras och även om avsnittet har några år på nacken är frågan tämligen viktig och värd att vända och vrida på.

1. Börja med att antingen lyssna på avsnittet tillsammans med eleverna eller be dem lyssna på det innan lektionen.

Du hittar det här: <https://sverigesradio.se/artikel/6467775>

2. Be sedan eleverna skriva ner sina tankar om ämnet, de kan till exempel utgå från följande frågor:

- anser du att man ska använda begreppet funktionsvariation eller tycker du att funktionsnedsättning är det rätta begreppet? Varför då?

- historiskt har begrepp som sinnesslö, debil och vanför används. Vad tänker du att dessa ord betyder? Och vad säger de om attityd och värderingar?

- hur tycker du att samhällets syn på personer med funktionsnedsättning/funktionsvariation ser ut i dag?

3. Låt eleverna diskutera sina reflektioner i grupper först och lyft sedan deras reflektioner i helklass. Försök gärna att problematisera båda begreppen tillsammans med eleverna.

Lyft också frågan om vad anledningen kan vara till att Socialstyrelsen har funktionsnedsättning som rekommenderat begrepp och varför deras termbank inte innehåller begreppet funktionsvariation alls.

4. Diskutera sedan hur våra värderingar och vår syn på andra människor påverkar oss i vårt professionella förhållningssätt och hur vi kan göra för att bli medvetna om våra egna och andras värderingar.

Dela därefter ut fallbeskrivningen nedan till eleverna och låt dem läsa i lugn och ro och svara på frågorna. Låt dem sedan diskutera vad de svarat i grupper och avsluta med helklassdiskussion.

Ibland blir det lite för mycket

Under dagen har mycket hänt på verksamheten där du jobbar. Bland annat har Malin slängt en stol i väggen så att kollegan Amanda fick ett stolsben i pannan, Zoraya hällde i ett helt kar salt i potatismoset för att busa så att det inte gick att äta och Mommo råkade sätta eld på en tidning som låg för nära spisen när ni skulle steka köttbullar.

Kort sagt har det varit en jobbig dag, och alla ni i personalen är inne på de sista dropparna tålamod.

Helt plötsligt hör du kollegan Peter skrika:
"MEN ÄR DU HELT CP ELLER?! NU FÅR DU FAN GE DIG!"
åt Malin som springer gråtande ut ur rummet.

Vad tänker du om Peters beteende? Vad gör du nu?